

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2012, Volume: 7, Number: 3, Article Number:D0099

NWSA-FINE ARTS

Received: February 2012

Accepted: July 2012

Series : D

ISSN : 1308-7290

© 2010 www.newwsa.com

Elmas Gün

H. Seval Köse

Mehmet Akif Ersoy University

elmas.liszt@hotmail.com

skose@mehmetakif.edu.tr

Burdur-Turkey

**PIYANO EĞİTİMİNDE MÜZİKAL TERİMLER VE ÇALMA TEKNİKLERİNE İLİŞKİN
BİLİŞSEL DÜZEY ANALİZİ**

ÖZET

Müzik duygu ve düşüncelerimizi anlattığımız bir dildir. Müzik dilinin daha etkin bir biçimde kullanılabilmesi için çeşitli müzikal ifadelerden yararlanılmaktadır. Çalma teknikleri, nüanslar ve tempo, müzikal ifadenin güçlenmesinde, zenginleşmesinde ve derinleşmesinde belirleyici rol oynar. Bu araştırma, Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin, piyano derslerinde seslendirdikleri eserlerde yer alan çalma teknikleri ve müzikal terimlere yönelik bilişsel düzeylerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla, betimsel nitelikli bir çalışma olan araştırmada, öğrencilerinin müzikal terimler ve çalma tekniklerine ilişkin bilişsel düzeylerinin nasıl olduğunu belirlemek için, piyano eğitimi alanındaki uzmanların görüşleri alınarak, "Bilişsel Düzey Testi" hazırlanmıştır. Elde edilen veriler, araştırmacılar tarafından frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanarak işlenmiş ve yorumlanmıştır. Sonuç olarak, öğrencilerin hız terimleri, hız değişkenleri, nüans terimleri, müzikal ifade ve çalma tekniklerinin anlamlarını çoğunlukla yanlış bildikleri saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzikal Terimler, Çalma Teknikleri,
Piyano Eğitimi, Nüans, Bilişsel Düzey

**COGNITIVE LEVEL ANALYSIS ON MUSICAL TERMS AND PLAYING TECHNIQUES IN
PIANO EDUCATION**

ABSTRACT

Music is the language by which we express our feelings and thoughts. To be able to use the language of music more effectively, we use a variety of musical expressions. Playing techniques, nuances and tempo, the strengthening of musical expression, enrichment and deepening plays a decisive role. Main aim of this research is to measure students' piano techniques and cognitive levels of musical terms used in piano education in Music Education Department. To this end, as a descriptive study, the opinion of the experts in the field of piano Students, speed, speed terms, variables, and playing techniques of the musical expression of nuance in terms of "Cognitive Level Survey" applied to it. The data obtained by researchers at the frequency (f) and percentage (%) values are calculated and processed and interpreted. As a result, it's observed that students don't have enough knowledge about tempo terms, tempo variables, nuance terms, musicality and playing techniques.

Keywords: Musical Terms, Playing Techniques, Piano Education,
Nuances, Cognitive Level

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Müzik, insana duyup düşündüklerini seslerle anlatma olanakları veren bir "dil"dir. Bu dilin anlaşılır olması için, birbirini izleyerek akıp giden seslerin anlam taşıması gerekir. Öyleyse "müziksel anlatım", insanın seslerle duygu ve düşüncelerini, izlenim, tasarım ve dileklerini anlatmasıdır (Say, 2001: 17).

Konuşurken anlatılmak istenilenlerin daha anlaşılır olması ve ifadenin vurgulanabilmesi için farklı tonlamalar kullanılmaktadır. Bir dil olarak müziğin de anlamlı ve anlaşılır ifade edilebilmesinde nüanslar belirleyicidir.

En küçük boyutlu bir çalgı eserinde bile, büyük eserlerin içeriğindeki müzikal öğeler ve sanatsal fikirlerin aynıları bulunur dolayısıyla öğrencileri müzik sanatının kavramları ve ifadesi ile tanıştırmak, onların müzik deneyimlerini zenginleştiren ve okunan notaları klavyede daktilo etmek gibi sıkıcı bir beceriyi zevkli bir sanat faaliyetine dönüştüren anahtar olacaktır (Montparker, 1998: 7).

Bir eserin deşifre (ilk okuma) aşamasında sadece notalar, süreler ve zamanların düşünülmemesi, aynı zamanda cümle başları ve bitişleri, yükseliş ve alçalışlar, dinamikler ve sönmeler gibi müzikal öğelere de özen gösterilmesi önemlidir. Böylece birbirinden kopuk ardı ardına dizilen anlamsız kelimeler değil, anlamlı cümleler kurulmuş olacaktır.

Teknik ve yorumun çalgı çalışmanın iki amacını oluşturduğunu söyleyen Galamian'a (2002) göre yorum, çalgı eğitiminin en yüce amacı ve vazgeçilmez temelidir. Bunun ötesinde eğer çalıcı seslendirişini gerçekten sağlam temeller üzerine kurmak istiyorsa, müziğin anlamını kavraması, yaratıcı fantaziye (hayal gücü) sahip olması, esere kişisel, duygusal ve sezgisel bir tavırla yaklaşabilmesi gerekmektedir.

Technique sözcüğü Yunanca'daki Tekhnikos sözcüğünden Fransızca'ya geçmiştir. Bu sözcük de tehne sözcüğünden gelir ki anlamı sanattır (Şen, 1999: 21).

Küçük'e (2002) göre "Piyano tekniği, piyano çalma eylemine doğrudan katılan piyanistik elemanların piyanoya uyumudur". Kırtıl (1996) ise teknikle ilgili görüşlerini "Biz teknikten, enstrümandan doğru yapıda, güzel, zengin ton ve forte ya da piyano nüansın sağlanması yeteneğini kastediyoruz" şeklinde vurgulamaktadır.

Duygu ve düşüncelerin daha etkili ifade edilebilmesi için konuşmada gürlük değişiklikleri yapılmakta, bazen fısıldar gibi konuşulurken bazen bağırılmakta hatta haykırılmaktadır. Müzikal ifadenin güçlenebilmesi, çalgıdan güzel ve zengin bir ton elde edilebilmesi ya da farklı gürlüklerde çalınabilmesi, teknik yeterlilikle sağlanabilmektedir.

Piyano derslerinde verilen ödevlerin nota, ritm, hız ve gürlük terim ve işaretlerine uygun olarak seslendirilmesinin yanısıra, parçanın müzikal yapısının da doğru olarak ortaya çıkarılması önem taşımaktadır. Ayrıca özel derslerde veya okul ortamlarında verilen piyano eğitimlerinde öğretmenler tarafından parçaların teknik problemlerinin çözümüne çok fazla zaman ayrıldığı ve müzikalitenin ihmal edildiği daima gözlemlenmektedir (Gold, 1999: 6).

İtalyanca bir terim olan tempo'nun sözlük anlamı zamandır. Müzikte ise parçanın hız derecesini belirtmek için kullanılır. Tempo, parça süresince notaların akış hızını ya da metrik vuruşların sık veya seyrek oluşunu düzenler. Bir eserin temposu genelde İtalyanca bir terimle, sol üst başta belirtilir (Feridunoğlu, 2004: 11).

Eserlerde coşkuyu, hüznü, acıyı, neşeyi hissettirmek uygun bir tempo ile mümkündür. Zafer coşkusunu anlatan bir marş çok ağır tempoda çalınamayacağı gibi ölümü anlatan bir yapıt da canlı bir tempoda çalınmamalıdır.

Ağır tempoların da hızlı tempoların da ayrı bir güzelliği vardır. Bunu "aşırı hızlı" ya da "aşırı ağır" ile karıştırmamalıdır. Aşırı hiçbir zaman güzel değildir. Cenaze marşının temposu cenaze alayının yürüyüşü için düşünülmüştür, tabutunda yatan talihsiz için değil. Büyük formlardaki müzikal yapıtlarda tempo düzeni, güneş sistemindeki gezegenlerin devinim düzenine benzer. Müzikal formun ağırlığı maddenin kütle çekim gücünü yansıtır. Müzikte bölümler birbirine Yunan tapınaklarının mimarisinde olduğu gibi kütleli bir uyum içinde birleşmelidir. Yanardağı püskürmesinden sonra birbiri üstüne yığılan taşlar gibi olmamalıdır (Margulis, 2011: 69).

Tıpkı sistematik biçimde yol alabilmek için karşımıza çıkan trafik işaretleri gibi, müzik yazısında da eserlerin daha etkili ve anlamına uygun yorumlanması için, yorumcuya müzikal fikir veren nüans işaretleri mevcuttur.

Bir ressamın paletindeki mavi rengin birçok tonu olduğu örneğinden (gök mavisi, havacı mavisi, turkuaz mavi gibi) yola çıkarak bir tek nota bile olsa, en hafiften en kuvvetliye çalınarak sesin çeşitli nüansları gösterilmeli ve öğrenci tonal çeşitlilik ve nüanslar konusunda bilgilendirilmelidir (Waterman, 1983: 14).

Daha geniş anlamda kullanılan nüans kavramı içinde değerlendirilebileceğimiz gürlük basamakları, sesin müzikal açıdan gücünü ve miktarını anlatır. Müzikte kuvvetli ve hafif olmak üzere iki temel gürlük basamağı vardır. Bunlardan kuvvetli anlamına gelen forte (**f**) işaretiyle, hafif anlamına gelen piano (**p**) işaretiyle gösterilir. Ara gürlük terimlerinin belirlenmesinde **f** ve **p** gürlüklerinin alt ve üst sınırlarının netleştirilmesi önemlidir.

Araştırmada kullanılan ve "Bilişsel Düzey Anketi" nin geniş kapsamını oluşturan temel terimler, aşağıda sırasıyla yer almaktadır.

1.1. Hız Terimleri ve Hız Değişkenleri (Speed Terms and Speed Variables)

Accelerando: Hızlanarak

Adagio: Yavaş tempo

Adagietto: (1) "adagio" tempoda kısa parça. (2) "adagio"dan az daha hızlı tempo

Agile: Çabuk, çevik.

Agitato: Hızlı, sarsıntılı, heyecanlı.

Alla marcia: Marş temposunda, marş gibi.

Allegretto: "allegro"dan daha yavaş tempo.

Allegro: Önceleri yalnız "mutlu" ve "sevinçli" anlamlarına gelirdi. Günümüzde hızlı tempoyu anlatmak için kullanılır.

Allegro giacoco: Oynak ve neşeli.

Allegro non troppo: Çok hızlı değil.

Andante: "yörük" anlamına gelir. Orta yavaşlıkta tempo.

Andantino: "andante"den daha hızlı.

A tempo: İcrada tempo değişmesinden sonra, yeniden önceki tempoya dönüş.

Comodo: Rahat bir tempoda metronom: 88-104

Con Moto: Hareketli.

Grave: Çok yavaş tempo.

Largamente, largo: Geniş anlamında. Çok yavaş tempo.

Larghetto: "largo"dan az daha hızlı.

Lento: Yavaş.

Moderato: Orta hızda
Presto:Çabuk.
Prestissimo: Çok çabuk.
Rallentando: Yavaşlayarak.
Ritardando: Hızın parça içinde yavaş yavaş azalmasını belirtir.
Stretto: (1)Fuga yazısında, ana konu ile karşılığın üst üste geldiği ve seslerin birbirini daha yakından izlediği bölüm. (2) parçanın sonunda tempo hızlanması.
Subito: Hızın aniden değişmesini belirtir.
Vivace: Canlı.
Animato: Canlı.
Piu Mosso: Daha çabuk.
Ritenuto: Tutarak.
Slargando: Genişleterek.
Ad libitum: İsteğe göre hız.
A piacere: Beğeniye göre.
Senza tempo: Dilediğiniz tempoda.
Tempo primo: İlk tempoda.

1.2. Nüans Terimleri ve Müzikal İfadeler (Nuances and Musicality)

Appassionata: İhtiraslı.
Cantabile: Şarkı söyler gibi.
Crescendo (cresc.): Gittikçe kuvvetlenerek
Decrescendo (decrec.): Gittikçe hafifleyerek
Dolce: Tatlı ve yumuşak.
Espressivo: Anlamı vurgulayarak.
Forte (f): Kuvvetli
Fortissimo (ff): Çok kuvvetli
Forzando (fz): Çok kuvvetli ver vurgulu
Fortepiano (fp): Kuvvetliden sonra hafif
Furioso: Öfkeli.
Maestoso: Görkemli.
Marcato: Belli ederek.
Mezzoforte (mf): Orta kuvvette
Mezzopiano (mp): Orta hafiflikte
Morendo: Sesi öldürerek, kaybolarak.
Perdendosi: Sesin hafifleyerek kaybolması.
Piano (p): Hafif.
Pianissimo (pp): Çok hafif.
Risoluto: Güçlü, kararlı.
Rubato: Yorumcunun bir an için belirlenmiş ritim yapısından ayrılıp kendi içgüdüsüne göre yapıyı ve tempoyu değiştirerek çalması.
Scherzo: Şakacı bir tavır ile.
Smorzando: Kaybolarak.
Sottovoce: Kısık sesle.
Violente: Sert, şiddetli.

1.3. Çalma Teknikleri (Playing Techniques)

Legato: Bağlı.
Non legato: Bağlı değil.
Portato: Belirterek.
Staccato: Kesik kesik.
Marcato: Belirgin bir biçimde, vurgulu.

Araştırmanın konu alanına ilişkin olarak bilişsel düzeyin incelendiği piyano eğitimi, teori ve uygulamanın paralel yürütüldüğü bir süreç niteliği taşımaktadır.

Dolayısıyla; yapıtlar üzerinde yer alan hız terimleri, hız değişkenleri, nüans terimleri, müzikal ifade ve çalma tekniklerine ilişkin işaretlerin anlamlarının bilinmesi, performans düzeyinin istenilen seviyeye yükseltilebilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu araştırma, piyano performansı üzerindeki etkisi bakımından öğrencilerin hız terimleri, hız değişkenleri, nüans terimleri, müzikal ifade ve çalma tekniklerine yönelik bilişsel bilgi düzeylerini saptamayı amaçlamaktadır.

Eğitim Fakülteleri'nin Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin 4 yıllık piyano eğitimleri süresince teorik bilgilerden çok performans üzerine yoğunlaştıkları, müzikal terimler ve çalma tekniklerine ilişkin teorik bilgilere, gereken özeni göstermedikleri gözlemlenmektedir. Bu noktadan hareketle araştırmanın problem cümlesi şu şekilde belirlenmiştir:

Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin piyano eserlerini yorumlamada yararlandıkları müzikal terimler ve çalma tekniklerine ilişkin bilişsel düzeyleri nasıldır? Bu problem çerçevesinde çalışma, aşağıdaki alt problemler boyutlarında yürütülmüştür:

- Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin hız terimlerine ilişkin bilişsel düzeyleri nasıldır
- Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin hız değişkenlerine ilişkin bilişsel düzeyleri nasıldır?
- Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin nüans terimlerine ilişkin bilişsel düzeyleri nasıldır?
- Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin müzikal ifadelerine ilişkin bilişsel düzeyleri nasıldır?
- Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin çalma tekniklerine ilişkin bilişsel düzeyleri nasıldır?

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Çalgı çalmada duyuşsal ve devinişsel öğrenme düzeylerinin artması, yorumun üst düzeye ulaşması ve buna paralel olarak da başarının yükselmesi bilişsel bilgi düzeyin arttırılmasıyla doğrudan ilgilidir. Bu araştırma, Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin müzikal terimler ve çalma tekniklerine ilişkin bilişsel düzeylerinin nasıl olduğunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, piyano eğitiminde teorik bilgilerden ne derece yararlanıldığıнын, bilimsel veriler yoluyla ortaya konulması bakımından önemlidir. Ayrıca araştırma,

- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencileri,
- Müzikal terimler ve çalma tekniklerinin İtalyanca karşılıkları,
- Piyano dersleri müfredat programlarında yer alan müzikal terimler ve çalma teknikleri arasından sık kullanılanlar ve aynı anlama gelen terimler ile sınırlı tutulmuştur.

3. YÖNTEM (METHOD)

Betimsel nitelikli bir çalışma olan bu çalışmada Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin müzikal terimler ve çalma tekniklerine ilişkin bilişsel düzeylerinin nasıl olduğunu belirlemek için, piyano eğitimi alanındaki uzmanların görüşleri alınarak, "Bilişsel Düzey Testi" hazırlanmıştır. Anketteki sorular 5 bölümden

(hız terimleri, hız değişkenleri, nüans terimleri, müzikal ifade ve çalma teknikleri) oluşmaktadır. Ankette yer verilen terimler, piyano dersleri müfredat programında yer alan hız terimlerinden: moderato, grave, allegro, largo, allegretto, andante, vivace ve presto; hız değişkenlerinden: accelerando, rallentando, ritenuto, a tempo ve tempo primo; nüans terimlerinden: crescendo, forte, forzando, piano, mezzopiano, fortissimo, decrescendo, fortepiano, pianissimo ve mezzoforte; müzikal ifadelerden: rubato, smorzando, violente, risoluto, scherzo, perdendosi, cantabile, dolce, espressivo ve maestoso; çalma tekniklerinden; legato, portato, non legato, staccato ve marcato terimleridir. 1. bölüm, çoktan seçmeli toplam 8 sorudan; 2. bölüm, boşluk doldurmalı 5 sorudan; 3. bölüm, doğru-yanlış işaretlemeli 10 sorudan; 4. bölüm, çoktan seçmeli 10 sorudan ve 5. bölüm, boşluk doldurmalı 5 sorudan oluşmaktadır. Toplam soru sayısı 38 dir.

Araştırmanın çalışma grubunu, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencileridir. Bu evren içinden ulaşılabilen 82 öğrenci de örnekleme oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından, verilerin yüzde (%) ve frekans (f) hesaplamaları yapılmış, elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

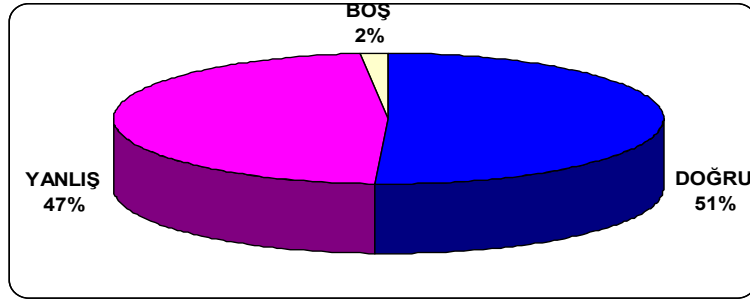
4. BULGULAR VE YORUM (RESULTS AND INTERPRETATION)

4.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular (Findings About First Sub Problem)

Tablo 1. Müzik Eğitimi Öğretmenliği anabilim dalı öğrencilerinin hız terimlerinin metronom değerlerine ilişkin bilişsel düzeyleri
(Table 1. Music Teaching Department students' cognitive levels on speed terms)

	DOĞRU		YANLIŞ		BOŞ		TOPLAM	
	f	%	F	%	f	%	f	%
Moderato	64	78	16	19.5	2	2.5	82	100
Grave	37	45.2	41	50	4	4.8	82	100
Allegro	19	23.2	63	76.8	0	0	82	100
Largo	60	73,2	21	25,6	1	1,2	82	100
Allegretto	22	26,8	59	72	1	1,2	82	100
Andante	58	70,7	24	29,3	0	0	82	100
Vivace	25	30,5	54	65,9	3	3,7	82	100
Presto	49	59,8	33	40,2	0	0	82	100

Tablo 1'e göre, katılımcıların %78'i moderato teriminin metronom değerini, %73,2'si largo teriminin metronom değerini, %70,7'si ise andante teriminin metronom değerini doğru bilmektedirler. Hız terimlerinden allegro'nun metronom değerini katılımcıların %76,8'si, allegro'nun metronom değerini %72'si ve vivace'nin metronom değerlerini %65,9'u yanlış bilmektedirler. Bu tabloya göre katılımcılar moderato, largo ve andante gibi ağır tempoların metronom değerlerini çoğunlukla doğru bilmişlerdir; ancak allegro, allegretto ve vivace gibi çabuk hız terimlerinin metronom değerlerini büyük ölçüde yanlış bilmişlerdir. Öğrencilerin çabuk hızda olan terimlerin metronom değerlerini birbirleriyle karıştırdıkları dikkat çekmektedir.

Şekil 1. Hız terimlerinin metronom değerlerine ilişkin bilişsel düzey dağılımı

(Figure 1. Distribution of cognitive level on metronom values of speed terms)

Hız terimlerine ilişkin bilişsel düzeyi genel olarak toplam dağılımla gösteren Şekil 1' e göre, katılımcıların %51'i hız terimlerinin metronom değerlerini doğru bilmekte, %47'si yanlış bilmekte ve %2'si ise hız terimlerinin metronom değerleri hakkında fikir sahibi değildir. Genel durum, hız terimlerinin metronom değerlerini doğru ve yanlış bilenlerin, oran olarak yaklaşık denk olduğunu göstermektedir.

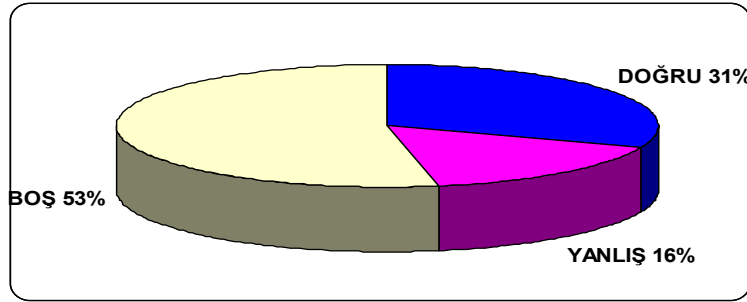
4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular (Findings About Second Sub Problem)

Tablo 2. Müzik Eğitimi Öğretmenliği anabilim dalı öğrencilerinin hız değişkenlerine ilişkin bilişsel düzeyleri

(Table 2. Music Teaching Department students' cognitive levels on speed variables)

	DOĞRU		YANLIŞ		BOŞ		TOPLAM	
	f	%	F	%	f	%	f	%
Accelerando	50	61	6	7,3	26	31,7	82	100
Rallentando	29	35,4	6	7,3	47	57,3	82	100
Ritenuito	3	3,7	6	7,3	73	89	82	100
A tempo	37	45,1	30	36,6	15	18,3	82	100
Tempo primo	7	8,5	18	22	57	69,5	82	100

Tablo 2'ye göre, katılımcıların %61'i hız değişkenlerinden "accelerando" teriminin anlamını doğru bilmektedirler. Katılımcıların %36'sı "a tempo" teriminin anlamını yanlış bilmektedir. Katılımcıların %69,5'i "tempo primo" teriminin, %57,3'ü ise "rallentando" teriminin anlamı ile ilgili fikir sahibi değildir. Bu terimlerden "tempo primo" nun büyük form eserlerde çokca kullanılması ve öğrencilerin bu ölçekteki eserleri sadece bir dönem çalışıyor olmaları, "tempo primo" terimine yönelik bilgi eksikliklerinin olağan olduğunu düşündürmektedir. Bunun yanında, ritenuto ve rallentando gibi terimler öğrencilerin seslendirdikleri eserlerde çokca yer almasına karşın, öğrencilerin bu terimlerle ilgili bilişsel bilgilerinin yetersizliği dikkat çekicidir.

Şekil 2. Hız değişkenlerine ilişkin bilişsel düzey dağılımı
(Figure 2. Distribution of answers given to questions on speed variables)

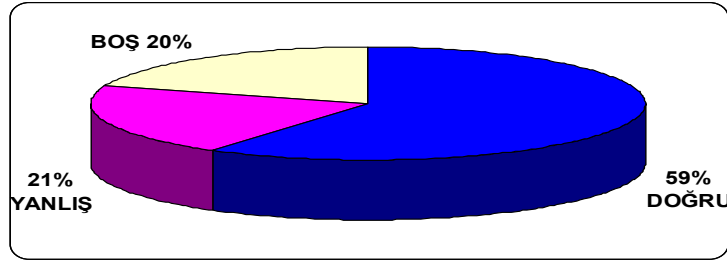
Hız değişkenlerine ilişkin bilişsel düzeyi genel olarak toplam dağılımla gösteren Şekil 2'ye göre, katılımcıların %31'i hız değişkenlerinin anlamlarını doğru bilmektedirler. Katılımcıların %16'sı hız değişkenlerinin anlamlarını yanlış bilmektedirler. Katılımcıların %53'ünün hız değişkenlerinin anlamları konusunda fikri yoktur.

4.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular (Findings About Third Sub Problem)

Tablo 3. Müzik Eğitimi Öğretmenliği anabilim dalı öğrencilerinin müzikal ifadelerle ilişkin bilişsel düzeyleri
(Table 3. Music Teaching Department students' cognitive levels on musical expressions)

	DOĞRU		YANLIŞ		BOŞ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Rubato	58	70,7	7	8,5	17	20,7	82	100
Smorzando	25	30,5	32	39,0	25	30,5	82	100
Violente	35	42,7	22	26,8	25	30,5	82	100
Risoluto	39	47,6	19	23,2	24	29,3	82	100
Scherzo	69	84,1	8	9,8	5	6,1	82	100
Perdendosi	32	39,0	26	31,7	24	29,3	82	100
Cantabile	54	65,9	18	22,0	10	12,2	82	100
Dolce	63	76,8	16	19,5	3	3,7	82	100
Espressivo	56	68,3	11	13,4	15	18,3	82	100
Maestoso	56	68,3	11	13,4	15	18,3	82	100

Tablo 3'e göre, katılımcıların %70,7'si rubato teriminin, %84,1'i scherzo teriminin, %76,8'i dolce teriminin, %68,3'ü ise espressivo ve maestoso terimlerinin anlamlarını doğru bilmektedirler. Katılımcıların %39'u smorzando teriminin, %31,7'si de perdendosi teriminin anlamını yanlış bilmektedirler. Katılımcıların %30,5'i smorzando terimi, %29,3'ü ise perdendosi terimi ile ilgili fikir sahibi değildir. Bu tablo, "dolce", "espressivo" ve "smorzando" gibi terimlere ilişkin beklenen durumu yansıtmakla birlikte, öğrencilerin nispeten az karşılaştıkları "scherzo" terimine yönelik bilişsel bilgilerinin %84,1 oranında doğru olduğunu göstermesi bakımından çarpıcı sonuçlar ortaya koymaktadır.

Şekil 3. Müzikal ifadelerle ilişkin bilişsel düzey dağılımı
(Figure 3. Distribution of cognitive level on musical expressions)

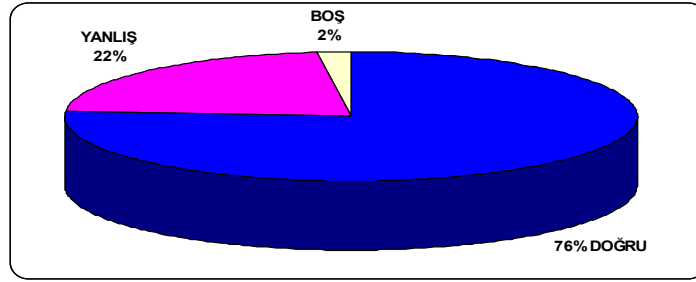
Müzikal ifadelerle ilişkin bilişsel düzeyi genel olarak toplam dağılımla gösteren Şekil 3'e göre, katılımcıların %59'u müzikal ifadelerin anlamlarını doğru bilmekte, %21'i yanlış bilmektedir. Katılımcıların %20'si müzikal ifadelerin anlamları konusunda fikir sahibi değildirlerdir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular (Findings About Fourth Sub Problem)

Tablo 4. Müzik Eğitimi Öğretmenliği anabilim dalı öğrencilerinin nüans terimlerine ilişkin bilişsel düzeyleri
(Table 4. Music Teaching Department students' cognitive levels on nuance terms)

	DOĞRU		YANLIŞ		BOŞ		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Crescendo	74	90,2	8	9,8	0	0,0	82	100
Forte	75	91,5	7	8,5	0	0,0	82	100
Forzando	48	58,5	27	32,9	7	8,5	82	100
Piano	72	87,8	10	12,2	0	0,0	82	100
Mezzopiano	67	81,7	14	17,1	1	1,2	82	100
Fortissimo	75	91,5	7	8,5	0	0,0	82	100
Decrescendo	64	78,0	17	20,7	1	1,2	82	100
Fortepiano	51	62,2	26	31,7	5	6,1	82	100
Pianissimo	34	41,5	46	56,1	2	2,4	82	100
Mezzoforte	67	81,7	15	18,3	0	0,0	82	100

Tablo 4'e göre, katılımcıların %90,2'si crescendo teriminin, %91,5'i forte teriminin, %81,7'si mezzopiano teriminin, %91,5'i fortissimo teriminin %87,8'i piano teriminin, %78'i decrescendo teriminin, %81,7'si mezzoforte teriminin anlamını doğru bilmektedir. Katılımcıların %56, 1'i pianissimo teriminin anlamını yanlış bilmektedir. Öğrencilerin "piano" teriminin anlamını yüksek oranda doğru bilip, "pianissimo" terimine yönelik bilişsel bilgilerinin yetersiz olması, terimlerin anlamlarıyla öğrenildiğini, son eklerin anlamlarının bilinmediğini düşündürmektedir.

Şekil 4. Nüans terimlerine ilişkin bilişsel düzey dağılımı
(Figure 4. Distribution of cognitive level on nuance terms)

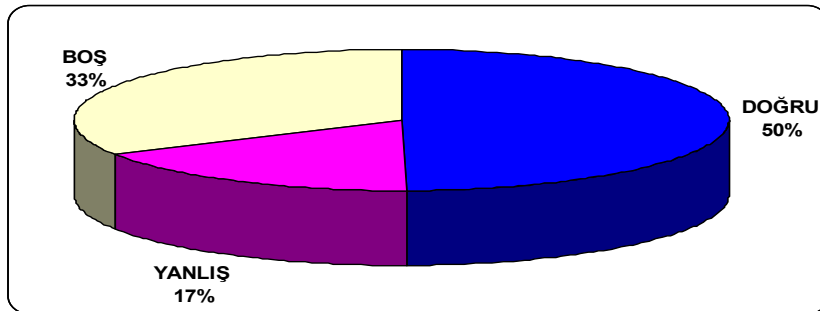
Nüans terimlerine ilişkin bilişsel düzeyi genel olarak toplam dağılımla gösteren Şekil 4'e göre, katılımcıların %76'sı nüans terimlerinin anlamlarını doğru bilmektedirler. %22'si ise yanlış bilmektedirler. Katılımcıların %2'sinin nüans terimlerine ilişkin fikri yoktur.

4.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgular (Findings About Fifth Sub Problem)

Tablo 5. Müzik Eğitimi Öğretmenliği anabilim dalı öğrencilerinin çalma tekniklerine ilişkin bilişsel düzeyleri
(Table 5. Music Teaching Department students' cognitive levels on playing techniques)

	DOĞRU		YANLIŞ		BOŞ		TOPLAM	
	F	%	f	%	f	%	f	%
Legato	68	82,9	5	6,1	9	11,0	82	100
Portato	20	24,4	30	36,6	32	39,0	82	100
Non legato	36	43,9	16	19,5	30	36,6	82	100
Staccato	67	81,7	6	7,3	9	11,0	82	100
Marcato	13	15,9	14	17,1	55	67,0	82	100

Tablo 5'e göre katılımcıların %82,9'u legato teriminin, %81,7'si staccato teriminin anlamını doğru bilmektedir. Katılımcıların %36,6'sı portato teriminin anlamını yanlış bilmekte ve %39'u da portato terimi hakkında fikir sahibi değildir. Katılımcıların %67'sinin marcato terimine ilişkin fikri yoktur. Anket verileri de, öğrencilerin "marcato" ve "portato" terimlerinin anlamlarını birbirleriyle karıştırdıklarını düşündürmektedir.

Şekil 5. Çalma tekniklerine ilişkin bilişsel düzey dağılımı
(Figure 5. Distribution of cognitive level on playing techniques)

Çalma tekniklerine ilişkin bilişsel düzeyi genel olarak toplam dağılımla gösteren Şekil 5'e göre, katılımcıların %50'si çalma tekniklerinin anlamlarını doğru bilmektedir. %17'si ise yanlış bilmektedir. Katılımcıların %33'ünün ise çalma tekniklerine ilişkin fikri yoktur.

5. SONUÇLAR (CONCLUSIONS)

- Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı'ndaki öğrencilerin *hız terimlerine ilişkin* bilişsel düzeylerini ölçen sorulara verdikleri yanıtların %51'i doğru, %47'si yanlıştır. Öğrencilerin %2'sinin fikri yoktur.
- Öğrencilerin *hız değişkenlerine* ilişkin bilişsel düzeylerini ölçen sorulara verdikleri yanıtların %31'i doğru, %16'sı yanlıştır. Öğrencilerin %53'ünün konuyla ilgili fikirleri yoktur.
- Öğrencilerin *müzikal ifadelerine* ilişkin bilişsel düzeylerini ölçen sorulara verdikleri yanıtların %59'u doğru, %21'i yanlıştır. Öğrencilerin %20'sinin fikri yoktur.
- Öğrencilerin *nüans terimlerine* ilişkin bilişsel düzeylerini ölçen sorulara verdikleri yanıtların %76'sı doğru, %21'i yanlıştır. Öğrencilerin %2'sinin fikri yoktur.
- Öğrencilerin *çalma tekniklerine* ilişkin bilişsel düzeylerini ölçen sorulara verdikleri yanıtların %50'si doğru, %17'si yanlıştır. Öğrencilerin %33'ünün fikri yoktur.

Bu sonuçlar ışığında müzik eğitimi öğretmenliği anabilim dalı öğrencilerinin, piyano eğitimlerinde performanslarını olumlu etkileyebilecek olan hız terimleri, hız değişkenleri, nüans terimleri, müzikal ifade ve çalma tekniklerine ilişkin bilişsel düzeyin önemi konusunda yeterli bilgi sahibi olmadıkları söylenebilir. Araştırma sonuçları bu yönüyle dikkat çekicidir. Özellikle, piyano müfredatında yer alan yapıtlarda sıklıkla kullanılan terimlerden pianissimo, smorzando ve rallentando'ya ilişkin bilgilerinin yanlış olmasının; marcato çalma tekniğine ilişkin %67 oranda fikri yok seçeneğini seçmiş olmalarının, bu durumu destekler nitelikte olduğu düşünülmektedir.

5 boyutta ele alınan terimler ve çalma tekniklerine yönelik şekil 1,2,3,4, ve 5 te yer alan oranlar karşılaştırıldığında öğrencilerin nüans terimlerine ilişkin bilişsel düzeylerinin, diğer terim ve tekniklere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bilişsel düzeyin en düşük oranda olduğu, bir başka ifadeyle yanlış bilinenlerin en yüksek oranda olduğu durum ise hız terimleri sonucunda görülmektedir. Bu durum öğrencilerin eserleri çoğunlukla gerçek hızlarında seslendiremediklerini düşündürmektedir.

Hız değişkenleri için %53, çalma teknikleri için de %33 oranında fikri yok sonucuna ulaşılması, çarpıcı bir tablo sergilemektedir. Özellikle çalma tekniklerine ilişkin bilişsel bilgi düzeyinde fikir sahibi olmamalarının, eserlerin gerektirdiği teknik yeterlilik bakımından öğrencileri olumsuz etkilemekte olduğu düşünülmektedir.

ÖNERİLER (RECOMMENDATIONS)

- Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı piyano derslerinde hız terimleri, hız değişkenleri, nüans terimleri, müzikal ifadeler ve çalma teknikleri ile ilgili bilgiler kazandırılmalıdır.
- Piyano derslerinde, bu terimlere ilişkin bilişsel bilginin performans düzeyinin artması üzerindeki önemine dikkat çekilerek, eğitim-öğretim ve ölçme-değerlendirme süreçlerinde

öncelikli birer ölçüt olarak ele alınmalı, bir bütün olarak bilişsel düzeyin yükseltilmesi sağlanmalıdır.

- Öğrencilerin, seslendirecekleri eserlere başlamadan önce eser üzerindeki terimler ve sembollerin bilişsel anlamlarını kavradıktan sonra yorumlamaya başlama alışkanlığını kazanmaları sağlanmalıdır.
- Piyano eğitiminde başlangıç aşamasında psiko-motor hedef davranışlar kazandırılırken, bilişsel hedef davranışlar da göz ardı edilmemelidir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Say, A., (2001). Müziğin Kitabı. (syf: 17). Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
2. Montparker, C., (1998). Keeping the Joy In Piano Lessons. USA, Illinois-Clavier.
3. Galamian, I., (2002). Teknik ve Yorum. (Çev: Hazar Alapınar). Orkestra Dergisi. Sayı: 337, İstanbul.
4. Şen, S.B., (1999). Piyano Tekniğinin Biyomekanik Temeli. Pan Yayıncılık, 1.Basım. İstanbul.
5. Küçük, A., Piyanistik Organlar ve Eforsuz Kullanımları. G.Ü.Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı. 3, Ankara.
6. Kirtıl, A., (1996). Farklı Piyano Tekniklerinin Birleşen ve Ayrılan Yönleri, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
7. Gold, M., (1999). Motivating Students With Praise and Enthusiasm, Illinois, Clavier, USA.
8. Feridunoğlu, L., (2004). Müziğe Giden Yol. İnkılap Kitabevi, İstanbul.
9. Margulis, V., (2011). Bagateller Op. 14. Bemol Müzik Yayınları, İstanbul.
10. Waterman, F., (1983). On Piano Teaching And Performing, Faber Music In Association With Faber And Faber, Printed In England.